

DETALJNI IZVEDBENI NASTAVNI PROGRAM	
-------------------------------------	--

Studijski program:
Diplomski
Primijenjena umjetnost

Akadska
godina:
2026./2027.

OSNOVNI PODACI O PREDMETU	
---------------------------	--

Naziv predmeta	Suvremene umjetničke prakse A					
Nositelj kolegija	Prof.art. Tomislav Brajnović					
Asistent/ asistentica						
Status predmeta (obvezni ili izborni)	<u>obvezni</u>			izborni		
Broj ECTS - a : 5 ECTS	<u>Zimski semestar</u>			Ljetni semestar		
	P	V	S	P	V	S
	2	2				
Vrijeme konzultacija	uz prethodni dogovor četvrtkom od 11:00 - 11:45					
Kabinet	A-207					
Telefon	098 718147					
e-mail	tomislav.brajnovic@apuri.uniri.hr brajnovic@yahoo.com					
Web stranica predmeta	Merlin – ulogirati se kroz ISVU na ovaj kolegij					

OPIS PREDMETA	
---------------	--

Ciljevi predmeta

Kritičko promišljanje prostora: Uvesti studente u teorijsko i kritičko promišljanje koncepcijskih i estetskih aspekata galerijskog i institucionalnog prostora (koncept *Bijele kocke*).

Razvoj prostornih koncepata: Potaknuti i mentorirati studente u procesu osmišljavanja autorskih prostornih instalacija, kroz interdisciplinarne i intermedijske pristupe.

Teorijsko utemeljenje prakse: Povezati umjetničku produkciju s relevantnim teorijskim konceptima o proizvodnji i percepciji prostora.

Diskurzivna i pedagoška artikulacija: Osposobiti studente za jasno artikuliranje, interpretaciju i osmišljavanje strategija medijacije vlastitog rada budućoj publici.

Diskurzivna i pedagoška artikulacija: Osposobiti studente za jasno artikuliranje, interpretaciju i osmišljavanje strategija medijacije vlastitog rada budućoj publici.

Korespondentnost i korelativnost programa
Ovaj kolegij je korelirajući sa svim kolegijima/modulima na studiju.

Očekivani ishodi učenja (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja / vještina)

Po završetku kolegija student će znati:

1. Kritički analizirati utjecaj galerijskog prostora na izlaganje i percepciju umjetnosti, oslanjajući se na relevantnu literaturu.
2. Povezati teorijske koncepte o galerijskom prostoru s razvojem vlastitih umjetničkih ideja.
3. Koncipirati i izvesti rješenje za autorsku galerijski artikuliranu prostornu instalaciju, integrirajući različite medije i discipline.

4. Pismeno i usmeno argumentirati vlastiti rad te osmisлити strategiju njegove prezentacije i komunikacije s publikom.

Sadržaj predmeta

Kolegij **Suvremene umjetničke prakse A** postavlja fokus na kritičko promišljanje koncepcije galerijskog i institucionalnog prostora (koncept Bijele kocke) te razvoju autorskih prostornih instalacija. Kroz iterativni proces i mentorsku podršku, studenti osmišljavaju koncepte za instalacije koje mogu koristiti razne interdisciplinarne i medijske pristupe i elemente. Studenti uče i kako diskurzivno artikulirati, interpretirati i medijirati svoj rad publici, oslanjajući se na relevantne teorijske koncepte o proizvodnji i percepciji prostora.

Praktični rad (vježbe) podrazumijeva intenzivno istraživanje, koncipiranje i izvedbu autorskih prostornih intervencija u interijerima zgrade Akademije ili simulirani galerijski prostor. Studenti razvijaju sposobnost *mapiranja* i *oblikovanja prostora* putem vizualnih, zvučnih i/ili tekstualnih elemenata. Vježbe su usmjerene na realizaciju zadataka koji aktivno rekonfiguriraju prostor, s ciljem izrade završnog umjetničkog projekta (instalacije) potkrijepljenog pisanom i vizualnom dokumentacijom.

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti komandom bold ili x pored oblika nastave)

FIZIČKA NASTAVA

Predavanja x

Seminari i radionice

Vježbe x

Samostalni zadaci x

Multimedija i Internet

Obrazovanje na daljinu – MERLIN (E-UČENJE) x

Konzultacije

Laboratorij

Mentorski rad x

Terenska nastava

Ostalo

ONLINE NASTAVA

Predavanja

Seminari i radionice

Vježbe

Samostalni zadaci

Multimedija i Internet

Obrazovanje na daljinu – MERLIN (E-UČENJE)

Konzultacije

Mentorski rad

Terenska nastava

Ostalo, navesti (projektna nastava i sl)

***Temeljem Preporuke UNIRI i Rasporedom sati označiti oblik nastave predmeta**

Obveze studenata (opisati):

Studenti su obvezni redovito pohađati nastavu (minimalno 70% prisutnosti) i aktivno sudjelovati u kritičkim diskusijama koje prate predavanja.

U sklopu praktičnog dijela studenti vode *Dnevnik prostora* (kontinuirana dokumentacija koja bilježi teorijske refleksije, istraživanje konteksta (galerije, arhitekture) i faze koncepcije projekta).

Praktični segment kulminira u individualnom ili kolaborativnom umjetničkom projektu, odnosno samostalnom koncipiranju i realizaciji prostorne instalacije/intervencije unutar interijera Akademije ili simuliranog galerijskog prostora.

Sve faze rada moraju biti popraćene cjelovitom pismenom i vizualnom dokumentacijom projekta koja uključuje konceptualno obrazloženje, vizualne zapise te detaljnu pedagošku artikulaciju rada.

Praćenje i ocjenjivanje studenata

Označiti masnim slovima (boldom) samo relevantne kategorije i umjesto nultih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti ECTS-a
 ukupan broj bodova u različitim kategorijama odgovara ukupnoj vrijednosti ECTS-a predmeta

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad		Eksperimentanli rad	
Usmeni ispit	1	Pisani ispit		Esej		Istraživanje (rad na Merlinu)	1
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja	0,50	Referat		Praktični rad	0,5

Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu:

Ocjenjivanje studenata temelji se na kombinaciji **procesa, refleksije i prezentacije** rada:

1. **Tijekom semestra (60%)** - Aktivno sudjelovanje u vježbama i radionicama, dokumentacija i analiza procesa (vizualni zapisi, skice, bilješke, kratke refleksije), sudjelovanje u zajedničkim kritikama i raspravama.
2. **Završni projekt i prezentacija (40%)** - Kvaliteta i kreativnost izvedbe završnog rada, jasnoća i utemeljenost prezentacije procesa i rezultata, refleksija i kritičko vrednovanje vlastitog i tuđeg rada.

Kriteriji ocjenjivanja: procesna angažiranost, eksperimentalnost, sposobnost refleksije, kvalitetna dokumentacija, sposobnost komunikacije i prezentacije rada.

Obvezna literatura

Studentima/icama biti će prosljeđeni tekstovi za čitanja u obliku fotokopiranih i/ili elektronskih pdf materijala.

1. Brian O'Doherty, *Inside the white cube, The Ideology of the Gallery Space*, The Lapis press, Santa Monica, San Francisco, 1986.
2. Krauss, Rosalind E. (1985). *Sculpture in the Expanded Field*. U: *The Originality of the Avant and Other Modernist Myths*. The MIT Press, London. David Summers, *Real Spaces*, Phaidon York, 2003.
3. Lefebvre, Henri. (1991). *The Production of Space*. Blackwell, Oxford. (Odabrana po ključno za koncept "proizvodnje prostora").

Dopunska literatura

Bachelard, Gaston. (2005). *Poetika prostora*. Gradac, Čačak-Beograd.
 Summers, David. (2003). *Real Spaces: World Art History and the Rise of Western Modernism*. Phaidon, New York.
 Perec, Georges. (2005). *Vrste prostora*. Meandar, Zagreb.
 Đorđević, Marko. (2020). *Institucionalna kritika*. Fakultet za medije i komunikacije, Beograd.
 1.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta

Redovito vođenje vizualnih i pisanih dnevnika – studenti dokumentiraju proces, reflektiraju vlastiti rad i bilježe eksperimentalne postupke.

Periodične kritike i analize rada – kolegijalne rasprave omogućuju praćenje napretka i razvoj kritičkog mišljenja.

Evaluacija vježbi i zadataka tijekom semestra – nastavnik prati angažman

Završni projekt i prezentacija – sustavno vrednovanje kvalitete procesa i konačnog rada, uključujući refleksiju i argumentaciju.

POPIS NASTAVNIH JEDINICA – TEMA; ZIMSKI SEMESTAR 2026./2027.

Red.broj /TJEDAN	Tema
TJEDAN 1	Uvod u kolegij i vrste prostora (prostor na 2D plohi, galerijski, javni, urbani, prirodni, međuprostor), Instalacija kao prostorna forma) Uvod: Upoznavanje s kolegijem/silabusom, upoznavanje s načinima izvođenja nastave (Merlin, Teams..) Što je prostor? Što je galerijski prostor? Što je prostor grada? Što je javni, a što privatni prostor? Predavanje: MEĐUPROSTOR, primjeri i ZADAĆA 1 na Merlinu.
TJEDAN 2	PREDAVANJE 2 - Instalacije u galerijskom prostoru (1. dio - općenito o prostornim instalacijama) Predavanje, primjeri i ZADAĆA 2 na Merlinu
TJEDAN 3	PREDAVANJE 3 - VIDEOINSTALCIJE U GALERIJSKOM PROSTORU Predavanja, primjeri i ZADAĆA 3 na Merlinu.
TJEDAN 4	PREDAVANJE 4 - Instalacije u galerijskom prostoru (3. dio - instalacije koje koriste crtež, zvuk, objekte, skulpturu, slikarstvo, fotografije, svjetlost... u prostoru) Predavanje, primjeri i ZADAĆA 4 na Merlinu
TJEDAN 5	PREDAVANJE 5 - Ideologija galerijskog prostora /bijeke kocke (Brian O'Doherty)- 1. Dio Predavanja, primjeri i ZADAĆA 5 na Merlinu.
TJEDAN 6	PREDAVANJE 6 – Ideologija galerijskog prostora / bijele kocke – 2. Dio Predavanja, primjeri i ZADAĆA 6 na Merlinu
TJEDAN 7	PREDAVANJE 6 - Prošireno polje skulpture (prijelaz iz galerijskog prostora u eksterijer) Predavanja, primjeri i ZADAĆA 7 na Merlinu.
TJEDAN 8	PREDAVANJE 8- Gledatelj u prostoru: tijelo, kretanje i percepcija Kako prostorna instalacija prestaje biti nešto što promatramo „ispred sebe“ i postaje nešto u čemu se nalazimo. Tijelo kao mjera prostora; udaljenost, mjerilo, smjer, kretanje, vrijeme, vizura, zvuk i svjetlo. Kako umjetnik može koreografirati kretanje gledatelja kroz galeriju? Odnos fizičkog prostora rada i subjektivnog iskustva prostora. Predavanja, primjeri i ZADAĆA 8 na Merlinu
TJEDAN 9	PREDAVANJE 9 – Izlaganje, postav i medijacija prostornog rada Razlika između umjetničkog rada i njegova postava. Kako prostor mijenja značenje rada? Odabir mjesta, odnosi među elementima, mjerilo, visina, udaljenost, rasvjeta, ulazak/izlazak, redoslijed gledanja. Dokumentacija prostornog rada. Kako napisati kratak tekst o radu i kako ga verbalno predstaviti publici. Odnos umjetničkog koncepta, postava i medijacije. Predavanja, primjeri i zadaća 8 u Merlinu.
TJEDAN 10 - 14	VJEŽBE –moguće vježbe za kombinirati (Svaki student odabire jedan prostor unutar Akademije – rad za specifičan prostor u zgradi): VJEŽBA 1 – Mapiranje prostora Svaki student odabire jedan prostor unutar Akademije. Ne radi još umjetnički rad, nego ga istražuje: dimenzije, svjetlo, zvuk, materijale, prolaze, rubove, vizure, postojeće predmete, tragove korištenja, kretanje ljudi. Izrađuje vizualnu i tekstualnu mapu prostora koja ulazi u <i>Dnevnik prostora</i>. VJEŽBA 2 – Minimalna intervencija U istom prostoru student izvodi intervenciju koristeći samo jedan element ili jedan medij. Cilj je postići maksimalnu promjenu percepcije prostora minimalnim sredstvima. Prostor ne smije biti samo pozadina rada.

	VJEŽBA 3 – Tijelo gledatelja / koreografija prostora Osmisliti intervenciju koja svjesno određuje iskustvo gledatelja: gdje ulazi, što prvo vidi ili čuje, mora li stati, zaobići, prići, udaljiti se, pogledati gore/dolje, proći kroz nešto itd. Nakon izvedbe studenti promatraju kako se kolege stvarno kreću kroz rad i uspoređuju to sa svojom namjerom. VJEŽBA 4 – Jedan koncept, dva postava Isti rad ili koncept postaviti na dva različita mjesta unutar Akademije/simuliranog galerijskog prostora. Fotografirati oba postava i analizirati kako promjena prostora mijenja rad. Što ostaje isto, a što se mora promijeniti? Je li značenje rada ostalo isto? VJEŽBA 5 – Od eksperimenta do prostorne instalacije Na temelju prethodnih istraživanja student razvija prijedlog završne autorske instalacije: skice, prostorni plan, materijali/mediji, odnos prema arhitekturi, predviđeno kretanje gledatelja, tehnički zahtjevi i kratak tekst o radu. Slijede konzultacije i testni postav prije konačne realizacije. Kontinuirano podizanje tjednog rada na forum NA MERLINU. Studenti za 5 ECTSa trebaju raditi 5-6 sati tjedno izvan nastave. Na nastavu donose što su taj tjedan radili (5-6 sati) te uz vodstvo nastavnika nastavljaju razvijati tijekom 4 kontakt-sata nastave.
15	POSTAVLJANJE RADOVA, GRUPNA KRITIKA, PRIPREMA DOKUMENTACIJE (SKICE, OPIS, FOTOGRAFIJE..), PRIPREMA MATERIJALA ZA ISPIT

KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Kritičko promišljanje prostora: Uvesti studente u teorijsko i kritičko promišljanje koncepcijskih i estetskih aspekata galerijskog i institucionalnog prostora (koncept <i>Bijele kocke</i>).	Kolegij <i>Suvremene umjetničke prakse A</i> postavlja fokus na kritičko promišljanje koncepcije galerijskog i institucionalnog prostora (koncept <i>Bijele kocke</i>) te razvoju autorskih prostornih instalacija. Kroz iterativni proces i mentorsku podršku,	-Usmeno izlaganje -Diskusija (rasprava) -E-učenje -Rad s posebno pripremljenim materijalima (izvorna djela, reprodukcije) -Postavljanje otvorenih pitanja (provokacija)	-Redovito pohađanje nastave -Sudjelovanje u diskusiji -Prezentacija rada na zadatku (Merlin zadatak) -Usmeni ispit
Razvoj prostornih koncepata: Potaknuti i mentorirati studente u procesu osmišljavanja autorskih prostornih instalacija, kroz interdisciplinarne i intermedijske pristupe.	studenti osmišljavaju koncepte za instalacije koje mogu koristiti razne interdisciplinarne i medijske pristupe i elemente. Studenti uče i kako diskurzivno artikulirati, interpretirati i medijirati svoj rad publici, oslanjajući se na relevantne teorijske koncepte o proizvodnji i percepciji prostora. Praktični rad (vježbe) podrazumijeva intenzivno	-Metoda estetskog transfera (od umjetničkog djela do novog likovnog iskustva) - Konstruiranje prema uputama - Vježba - Vođenje vizualnog dnevnika -Simulacija situacije -Usmena / pismena prezentacija projekta - Kontekstualno učenje - Suradničko učenje - iskustveno učenje	-Redovito pohađanje nastave -Sudjelovanje u diskusiji -Prezentacija istraživanja -Prezentacija praktičnog rada
Teorijsko utemeljenje prakse: Povezati umjetničku produkciju s relevantnim teorijskim konceptima o proizvodnji i percepciji prostora.	istraživanje, koncipiranje i izvedbu autorskih prostornih intervencija u interijerima zgrade Akademije ili simulirani galerijski prostor. Studenti razvijaju sposobnost <i>mapiranja i oblikovanja</i>	-Usmeno izlaganje -Diskusija (rasprava) -E-učenje -Rad s posebno pripremljenim materijalima (izvorna djela, reprodukcije) -Postavljanje otvorenih pitanja (provokacija)	-Redovito pohađanje nastave -Sudjelovanje u diskusiji -Prezentacija istraživanja -Prezentacija praktičnog rada

Diskurzivna i pedagoška artikulacija: Osposobiti studente za jasno artikuliranje, interpretaciju i osmišljavanje strategija medijacije vlastitog rada budućoj publici.	<i>prostora</i> putem vizualnih, zvučnih i/ili tekstualnih elemenata. Vježbe su usmjerene na realizaciju zadataka koji aktivno rekonfiguriraju prostor, s ciljem izrade završnog umjetničkog projekta (instalacije) potkrijepljenog pisanom i vizualnom dokumentacijom.	- Kontekstualno učenje - Suradničko učenje -Usmeno izlaganje -Diskusija (rasprava)	-Redovito pohađanje nastave -Sudjelovanje u diskusiji -Prezentacija istraživanja -Prezentacija praktičnog rada
--	--	---	---